

Original Contribution

ВХОДЯЩ КОНТРОЛ ЗА СТЕПЕНТА НА ОБУЧЕНОСТ ПО МАТЕМАТИКА, ПРИЛОЖЕН ПРИ ПРЕХОДА ОТ ЕДНА В ДРУГА ОБРАЗОВАТЕЛНА СТЕПЕН

Мая Желязкова

РЕЗЮМЕ

Застъпени са въпросите, свързани с осъществяването на контрола на знанията като компонент на учебния процес и възможностите за реализация на функциите на проверката на знанията и уменията. Очертани са главно функциите на входящия контрол – контролно-осведомителна, дидактическа, стимулираща и възможностите му за корекция и регулиране на последващите учебни дейности.

Отделено е внимание на инструментариума за реализация на входящия контрол – проверочни тестове, конкурсни изпити.

Проследени са възможностите за очертаване на съществени закономерности при усвояване и прилагане на знанията.

УВОД

Педагогическият контрол е главен източник за обективна и точна информация за хода и резултатите от обучението*. На него се възлагат разнообразни функции-дидактическа, контролно осведомителна, диагностична и стимулираща.

Чрез него се осигуряват условия за проверка степеня на усвояване на знанията, установяват се пропуските и допуснатите грешки. Действеният превантивен контрол има важна стимулираща функция, тъй като насочва обучаемите към по-задълбочена и системна работа. Заедно с това контролът подпомага формирането на възможности за по-точна самооценка и намиране на пътища за преодоляване на допуснатите слабости в усвояването на знанията. Чрез контролът се задълбочават и систематизират познанията.

СЪЩИНСКА ЧАСТ

За да изпълни тези очаквания, контролът трябва да отговаря на редица изисквания, най-важните от които са:

- всестранност, изразяваща се в проверка на пълнотата и точността на усвояваните знания, умения за приложение на знанията, тяхната трайност;

- системност, подпомагаща

постоянството в учебно-познавателния процес.

При прилагането на педагогически контрол се препоръчват три етапа:

планиране	провеждане	заклучителна част
-----------	------------	-------------------

Функционална блок-схема на контрола

Първи етап:

При планирането на контрола се включват три процедури. При изпълнение на първия етап се извършва осмисляне на целта, задачите и предназначението на контролната дейност. Има се предвид, че педагогическият контрол трябва прецизно да диагностицира състоянието на обучението. Тази дейност се затруднява от факта, че равнището на знанията и уменията е различно, тъй като зависи от индивидуалните възможности на обучаемите и педагогическото майсторство на учителите. На този етап се търсят възможности, контролът да бъде:

- действен
- навреме да разкрива грешките и проблемните области и да проектира такива подходи и средства, които ще създадат условия за високоефективен труд;
- да установява пропуските, за отклоненията от изпълнението на учебните програми от средния курс на обучение;
- да бъде средство за по-качествено

* За контакти: Мая Желязкова; e-mail: maya.geliazkova@gmail.com

реализиране на предстоящата учебна програма, да повишава ефективността и качеството на обучението;

- да дава възможност за самоконтрол, саморегулиране, самооценяване.

Втората процедура представлява предварително запознаване със състоянието на системата от знания и умения. Подходящ източник за тази информация са конкурсните приемни изпити.

Третата процедура се занимава с изучаване и осмисляне на учебната програма по дисциплината. По този начин се търси отговор на въпроса, какви знания и умения следва да се проверят и как следва да се извърши това?

Втори етап:

Предлаганата разработка е предназначена за провеждане на входящ оперативен контрол за установяване на нивото на знанията и уменията на обучаемите. Поставената цел е да се провери трайността на знанията и уменията за решаване на задачи с помощта на придобитите знания. Обект на проверка са преди всичко

знанията, необходими при по-нататъшно продължаване на обучението във висше училище. За реализация на тази цел са планирани следните задачи:

Подбор на учебното съдържание, подлежащо на контрол;

Формулиране на въпросите и задачите към обучаемите;

Разработване на тест за входен контрол.

Избраната форма на контрол чрез тестове предлага редица предимства: установява се много точно степента на определени дялове от учебната материя; времето за проверка се съкращава значително; изискванията към всички обучаеми са едни

и същи. Водещо при разработването на теста е насочеността към откриване и премахване на недостатъците в подготовката по математика.

Организацията на дейностите за изпълнение на втория етап на протичането на входящия контрол включва:

- размножаване на теста;
- уведомяване на проверяваните за необходимостта от актуализация на знанията, обхванати от проверката;
- определяне времетраенето на контрола;
- проверка на резултатите от решението на теста;
- формулиране на съществуващите пропуски и слабости.

Трети етап:

Съдържанието на заключителната част се изразява в:

- съобщаване на обучаемите на допуснатите слабости;
- препоръки за преодоляване на пропуските; нужно е указанията да имат действен характер; за изпълнението на това основно изискване се предвижда поетапно движение от по-достъпното към по-трудното; по този начин се регулира сложността на учебното съдържание и спазват изискванията на дидактическия принцип за достъпност.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Андреев, М. Дидактика, “Народна просвета”, 1987
2. Контролът в обучението при курса “География на България” – аспекти възможности и технология на приложение